

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-21-04/2011
P/11/134

Poznań, dnia 2 lutego 2012 r.

Pan
Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta Poznania

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, skontrolowała Urząd Miasta Poznania (dalej Urząd), w zakresie utrzymania przez Miasto Poznań czystości i porządku w miejscach publicznych, w latach 2009-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W ocenie NIK, przyjęty podział zadań pomiędzy poszczególne jednostki i komórki organizacyjne tworzy sprzyjające warunki dla prawidłowej realizacji zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Miasta. Kompleksowe prowadzenie spraw w tej dziedzinie przypisano Wydziałowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (dalej WGKiM), a szczegółowe zadania powierzono odpowiednim wydziałom Urzędu, jednostkom organizacyjnym Miasta Poznania i spółkom związanym z Miastem. Pracownicy odpowiedzialni za nadzór i kontrolę wykonania zadań posiadali odpowiednie kwalifikacje. Realizacja wybranych postanowień regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Poznania (regulamin), przyjętego uchwałą nr LVIII/780/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 7 lipca 2009 r., była objęta w kontrolowanym okresie zarówno audytem, jak i kontrolą.

2. NIK zwraca uwagę na to, że ww. regulamin zawiera postanowienia wykraczające poza zakres upoważnienia wynikający z dyspozycji art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach², zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”. Zakres tego upoważnienia ma charakter zamknięty, co oznacza, że organ stanowiący gminy otrzymał prawo do formułowania postanowień regulaminu jedynie w granicach ww. delegacji ustawowej. Przepis art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości nie upoważniał Rady Miasta Poznania do sformułowania w regulaminie szczegółowych obowiązków ani wymagań wobec właścicieli nieruchomości, dotyczących m.in.: uprzątnięcia podwórzy, przejść i bram (§ 3 ust. 1 pkt 1), warunków organizowania imprez masowych (§ 3 ust. 5), oznakowania psa i uiszczania opłat od posiadania psów (§ 16 ust. 1 pkt 1, 2 i 6) oraz rejestrowania psów (§ 17).

Wprowadzenie w § 2 regulaminu definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych jest z kolei niezgodne z dyspozycją § 149 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”³. Zgodnie z § 137, w związku z § 143, ww. rozporządzenia Prezesa RM z dnia 20 czerwca 2002 r., w uchwale nie powtarza się przepisów ustaw.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, ze zm.

³ Dz. U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908.

W ocenie NIK funkcjonujący w okresie objętym kontrolą ustawowy obowiązek określenia, w drodze uchwały, górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, nie może stanowić podstawy do rozszerzenia o tę kwestię zakresu przedmiotowego uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu. Zamieszczenie w regulaminie górnych stawek ww. opłat (§ 10) wykraczało poza zakres upoważnienia wynikający z art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości.

3. W okresie objętym kontrolą masa zebranych odpadów komunalnych uległa zmniejszeniu o 1,1% i według ewidencji prowadzonej przez Urząd wyniosła w 2009 r. 250.635 Mg, a w 2010 r. 247.920 Mg. Pozytywnie należy ocenić wzrost masy odpadów zebranych selektywnie z 33.212 Mg w 2009 r. do 44.335 Mg w 2010 r., tj. o 33,5%. W 2009 r. stanowiły one 13,3% masy zebranych odpadów komunalnych, natomiast w 2010 r. ich udział wzrósł do 17,9%.

Przyjęty w Urzędzie sposób prowadzenia ewidencji umów zawieranych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych umożliwił, zgodnie art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości, kontrolowanie podmiotów zobowiązanych do ich zawarcia. Ewidencja była na bieżąco uzupełniana i weryfikowana w oparciu o dane uzyskiwane od przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie zbierania odpadów komunalnych, a także podczas przeprowadzanych kontroli nieruchomości. W ewidencji Urzędu na dzień 30 czerwca 2011 r. zarejestrowano 37.021 umów zawartych przez właścicieli i zarządców nieruchomości na odbiór odpadów komunalnych. Według wyjaśnień Kierownika Oddziału Gospodarki Odpadami w WGKiM, w 2011 r. 100% właścicieli nieruchomości było objętych systemem zbierania odpadów komunalnych.

Pozytywnie należy ocenić prowadzenie przez pracowników WGKiM kontroli wyposażenia nieruchomości w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. W 2009 r. przeprowadzono 530, w 2010 r. 629, a w I półroczu 2011 r. 946 takich kontroli. Przykładowo, w wyniku kontroli przeprowadzonych w I półroczu 2011 r. stwierdzono nieprzebieżenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przez 60 właścicieli nieruchomości, brak umowy na świadczenie usług u 10 właścicieli nieruchomości, a także niewłaściwą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych u czterech właścicieli nieruchomości.

Według prowadzonej przez Urząd ewidencji przedsiębiorców, którym udzielono i cofnięto zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w kontrolowanym okresie nastąpił wzrost liczby zezwoleń z 66, na dzień 1 stycznia 2009 r., do 74 na koniec I półrocza 2011 r. W stwierdzonych przez Urząd przypadkach nieprzebieżania przez przedsiębiorców wymogów udzielonych zezwoleń oraz zasad gospodarki odpadami, stosowano sankcje obejmujące m.in.: cofnięcie zezwoleń na prowadzenie ww. działalności (dwa przypadki), wydawanie nakazów usunięcia nagromadzonych w nadmiernej ilości odpadów pod rygorem cofnięcia zezwoleń (dwa przypadki) oraz zobowiązanie do przestrzegania warunków postępowania z odpadami ulegającymi biodegradacji, stosowania odpowiednich urządzeń do gromadzenia odpadów komunalnych i wyposażenia nieruchomości w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (dziewięć przypadków). Z kolei, w wyniku prowadzonej przez Urząd weryfikacji sprawozdań, przedkładanych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w 20 przypadkach zgłoszono zastrzeżenia odnośnie prawidłowości i rzetelności wykazanych w nich danych.

NIK ocenia pozytywnie skuteczność działań podjętych wobec przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości bez wymaganego zezwolenia, które doprowadziły w latach 2009-2011 (I półrocze) do zaprzestania prowadzenia ww. działalności przez 11 firm, które działały z naruszeniem prawa.

W regulaminie ustalono, że do odbierania odpadów komunalnych należy używać samochodów specjalistycznych, spełniających wymagania określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta Poznania w sprawie wymagań, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z obowiązującym w okresie objętym kontrolą art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości, to rada gminy była właściwa do określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, w drodze odrębnej uchwały.

Urząd, na stronach internetowych <http://www.poznan.pl> i na stronie podmiotowej Miasta w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP) publikował dokumenty i zestawienia dotyczące gospodarki odpadami (zakładki „Środowisko”, „Odpady” i „Regulacje prawne”). Informacja o pomiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z gospodarstw domowych, umieszczona była na stronie internetowej <http://www.poznan.pl>, w dwóch zakładkach. Informacja nt. pomiotów zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny na portalu „Środowisko” w zakładce „Aktualności” była aktualizowana z częstotliwością comiesięczną, natomiast, jak ustalono w toku kontroli NIK, informacja ta, w zakładce „Odpady”, ostatni raz była aktualizowana w dniu 9 kwietnia 2008 r. W trakcie kontroli NIK zaktualizowano wykaz dostępny w ww. zakładce „Odpady”.

Mimo, że w obowiązującym od dnia 16 listopada 2010 r. rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r.⁴, ustalono wzór publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, Urząd prowadził ewidencję dostępną w BIP na stronie internetowej Miasta www.poznan.pl, w zakładce „Informacje bieżące”, zakładka „Komunikaty i ogłoszenia”. Dyrektor WGKiM poinformowała kontrolujących o działaniach mających na celu uruchomienie wykazu zgodnego z ww. rozporządzeniem, jednak do czasu zakończenia kontroli, powyższy wykaz nie został uruchomiony.

4. NIK ocenia pozytywnie realizację zadań w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu miejsc publicznych szczególnie poprzez poprawę stanu wyposażenia tych miejsc w urządzenia do zbierania odpadów oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym, a także podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz lokalnej społeczności. Według danych Zarządu Dróg Miejskich (dalej ZDM), Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu spółka z o.o. (dalej MPK), liczba koszy na śmieci rozmieszczonych na ulicach i placach, w parkach i zieleńcach oraz przystankach autobusowych i tramwajowych, zwiększyła się w kontrolowanym okresie z 5.585 szt. na dzień 31 grudnia 2009 r. do 6.125 szt. na koniec I półrocza 2011 r., tj. o 540 szt. (9,7%).

Ustalone w regulaminie warunki rozmieszczenia koszy na śmieci (co 100 m) zostały jednak zrealizowane jedynie w centrum Miasta. Nie były one natomiast spełnione na pozostałym jego obszarze, co wg informacji uzyskanej do Dyrektora ZDM, wymagało podjęcia dalszych działań w celu wypracowania tanich rozwiązań montażu i opróżniania koszy oraz ich dostosowania do danej przestrzeni urbanistycznej.

W badanym okresie ZDM zawarł 53 umowy na wykonywanie usług dotyczących zbierania i pozbywania się odpadów z miejsc publicznych oraz z umieszczonych w tych miejscach urządzeń do zbierania odpadów, w tym: 21 na zimowe utrzymanie i oczyszczanie pasów drogowych z opróżnianiem i konserwacją koszy, 14 na letnie oczyszczanie pasów drogowych z opróżnianiem i konserwacją koszy, siedem na letnie oczyszczanie pasów drogowych i 11 na opróżnianie i konserwację koszy w pasach drogowych. W ocenie NIK, zawierają one postanowienia właściwie zabezpieczające interesy zamawiającego. Przy udzielaniu zamówień na wykonywanie usług komunalnych, będących przedmiotem ww. umów, prawidłowo stosowano przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵. Przedsiębiorcy, z którymi zawarto umowy posiadali aktualne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a także zbierania oraz transportu tych odpadów.

W toku kontroli NIK ustalono również, że Straż Miejska egzekwowała obowiązki wynikające z przepisów o utrzymaniu czystości i porządku, nakładając w kontrolowanym okresie 4.241 mandatów karnych i kierując 718 wniosków o ukaranie w związku z podejrzeniem popełnienia wykroczeń.

W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin ustalono, że wytypowane do tej czynności ulice, place, parki i zieleńce nie były zaśmiecone odpadami. Na chodnikach i alejkach były rozmieszczone urządzenia do zbierania odpadów. Podczas oględzin, urządzenia te były puste lub częściowo wypełnione odpadami i nie powodowały wtórnego zaśmiecenia. Stan techniczny i estetyczny ww. urządzeń oceniono, jako dobry.

Negatywnym zjawiskiem jest natomiast występowanie na terenie miasta licznych, dzikich wysypisk śmieci, których zlokalizowano i zlikwidowano 1.188 w 2009 r., 982 w 2010 r. i 591 w I półroczu 2011 r. W kontrolowanym okresie z ww. wysypisk zebrano ponad 1.100 Mg odpadów, ponosząc z tego tytułu wydatki w łącznej kwocie 2.959 tys. zł. Należy przy tym zaznaczyć dużą skuteczność przyjętych przez Urząd procedur i podejmowanych działań na rzecz lokalizowania i usuwania nielegalnie gromadzonych odpadów.

W kontrolowanym okresie wpłynęło do Prezydenta Miasta Poznania pięć skarg i pięć wniosków dotyczących utrzymania czystości i porządku w miejscach publicznych. W wyniku kontroli ustalono, że skargę nr Or.V/561-248/10 załatwiono 5 dni po upływie terminu określonego w art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶ (dalej Kpa), a wnioski nr Or.V/562-46/10 i nr Or.V/1510-2-12/11, odpowiednio 10 i 5 dni po upływie terminu określonego w art. 244 § 1 Kpa. Osoby, które złożyły ww. skargę i wnioski nie zostały zawiadomione o przyczynach zwłoki ze wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy, co było niezgodne odpowiednio z art. 36 § 1 i art. 245 Kpa.

5. Regulamin zawierał postanowienia określające obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, do których należało m.in.: stały i skuteczny dozór nad zwierzętami domowymi, niezwłoczne usuwanie zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzęta w obiektach i na terenach przeznaczonych do użytku

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 186, poz. 1249.

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.

publicznego. Zgodnie z regulaminem, zwolnienie psa z uwięzi było dozwolone tylko z nałożonym kagańcem, jedynie w miejscach wyznaczonych i odpowiednio oznakowanych, gdy właściciel lub opiekun miał możliwość sprawowania kontroli nad zwierzęciem. Przy wejściach na teren parków umieszczono tablice z regulaminem zezwalającym na poruszanie się psów bez uwięzi, ale na wyznaczonym terenie (wybiegu), wskazanym na planie parku. Przy placach zabaw ustawione były kosze wyłożone foliami biodegradalnymi, przeznaczone do gromadzenia odchodów zwierzęcych.

NIK pozytywnie ocenia powstanie i prowadzenie programu miejskiego pn. „Kejter też Poznaniak”, którego celem było utrzymanie i propagowanie obowiązków nałożonych na właścicieli psów tj. niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez psy przy jednoczesnym stworzeniu warunków do bezpiecznego wyprowadzania psów poprzez stworzenie „miejsc przyjaznych psom” i organizację systemu gromadzenia i usuwania psich odchodów. W ramach tego programu stworzono m.in. stronę internetową informującą o programie, rozlokowano na terenie miasta tabliczki informacyjne „Sam po sobie nie posprzątam” oraz billboardy i city-lighty promujące program, opracowano materiały edukacyjne dla dzieci dotyczące tej akcji, zorganizowano imprezy plenerowe, przeprowadzono pogadanki w poznańskich placówkach oświatowych. Urząd zwracał się również do wszystkich samorządów pomocniczych i 70 zarządców nieruchomości (spółdzielnie mieszkaniowe, stowarzyszenia właścicieli itd.) z informacją o potrzebie podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie rozwiązania problemu zanieczyszczeń pozostawianych przez psy.

Na terenie Miasta - wg stanu na koniec czerwca 2011 r. - były 93 ogólnodostępne place zabaw dla dzieci (w tym 69 piaskownic) oraz 212 tego rodzaju obiektów przy szkołach i przedszkolach. Z informacji uzyskanych od administratorów placów zabaw wynika, że piasek w piaskownicach wymieniany był, co najmniej raz w roku. Wydział Oświaty, powołując się na pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu (PPIS), zwracał uwagę na potrzebę wymiany piasku w piaskownicach przynajmniej dwa razy do roku oraz wykonanie zabezpieczeń piaskownic (zakryć), uniemożliwiających lub utrudniających dostęp zwierzętom. W toku oględzin stwierdzono, że piasek w piaskownicach był świeży, bez widocznych zanieczyszczeń. W czterech przypadkach (na pięć badanych) obiekty posiadały ogrodzenia zabezpieczające przed przedostawaniem się zwierząt. Piaskownice w tych obiektach nie były przykrywane na noc.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że Straż Miejska uwzględniała zapisy regulaminu w swoich planach pracy poprzez działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w ramach patroli prewencji. Problem przestrzegania postanowień regulaminu przez właścicieli zwierząt domowych podejmowany był przez patrole w placówkach oświatowych, a także w czasie różnego rodzaju festynów, imprez ogólnodostępnych czy akcji na terenie miasta. W kontrolowanym okresie Straż Miejska nałożyła na właścicieli zwierząt domowych 1.330 mandatów w 2009 r., 743 w 2010 r. i 657 w I półroczu 2011 r. oraz skierowała do właściwych organów 26 spraw o wykroczenia.

6. NIK pozytywnie ocenia wykonywanie przez Miasto obowiązków dotyczących utrzymania i eksploatacji szaletów publicznych. Zadania z zakresu modernizacji, budowy, utrzymania i eksploatacji szaletów publicznych realizowała jednostka budżetowa Usługi Komunalne w Poznaniu. Sprawowany przez WGKiM nadzór nad działalnością Usług Komunalnych w tym zakresie polegał m.in. na kontrolowaniu stanu sanitarnego i technicznego szaletów i egzekwowaniu wykonania zaleceń pokontrolnych. W okresie objętym kontrolą, do Urzędu nie wpłynęły żadne skargi ani wnioski dotyczące utrzymania lub eksploatacji tych obiektów. Przeprowadzone przez PPIS kontrole również nie wykazywały nieprawidłowości w tym zakresie.

W latach 2009-2011 (I półrocze) funkcjonowało 13 stałych szaletów publicznych. Wydatki Miasta związane z ich funkcjonowaniem i utrzymaniem wyniosły łącznie 3.150,9 tys. zł, w tym: w 2009 r. 1.396,3 tys. zł, w 2010 r. 1.248,3 tys. zł i w I półroczu 2011 r. 506,3 tys. zł. Z tytułu funkcjonowania szaletów w kontrolowanym okresie uzyskano przychody wynoszące odpowiednio 177,8 tys. zł, 167,2 tys. zł i 112,3 tys. zł. Ponadto, na terenie Poznania funkcjonowało w latach 2009, 2010 i 2011 (I połowa) odpowiednio sześć, sześć i siedem szaletów, prowadzonych przez spółki związane z Miastem. W okresie objętym kontrolą Miasto wynajmowało również od innych podmiotów przenośne szalety, w tym dwa w latach 2009 i 2010 r. oraz cztery w I połowie 2011 r.

NIK ocenia pozytywnie działania podjęte na rzecz modernizacji i budowy szaletów. W okresie objętym kontrolą zaplanowano i zlecono Usługom Komunalnym do realizacji zadania w tym zakresie o łącznej wartości 7.857,3 tys. zł, z czego: w 2009 r. 2.150,4 tys. zł, w 2010 r. 1.565,6 tys. zł i w 2011 r. 4.141,3 tys. zł, obejmujące m.in. modernizację miejskiej toalety na Ostrowie Tumskim oraz tzw. Lejka Łazarskiego. Realizowany był również od 2010 r. program rozwoju sieci szaletów miejskich, obejmujący w szczególności budowę automatycznych toalet oraz kontynuowanie modernizacji istniejących szaletów publicznych. Ww. zadania były ujęte w Wieloletnim

Programie Inwestycyjnym Miasta Poznania na lata 2010-2014, w którym Rada Miasta zaplanowała na lata 2010-2012 nakłady na budowę sieci automatycznych toalet w łącznej kwocie 2.560 tys. zł, a także na modernizację szaletów publicznych kwotą 2.250 tys. zł.

Ogłędziny wybranych pięciu stałych szaletów publicznych wykazały dobry stan techniczny urządzeń stanowiących ich wyposażenie, w tym: umywalek z ciepłą i zimną wodą, przyrządów do dozowania mydła w płynie i suszarek. WGKiM, w trakcie kontroli, podjął działania w celu usunięcia stwierdzonych uchybień, w tym: niedostępności jednej kabiny w szaletcie przy Parku Cytadela i zawilgocenia podłogi w szaletcie przy ul. Chwaliszewo, w wyniku uszkodzenia zaworu wody. Przeprowadzone w toku kontroli oględziny wykazały, że za wyjątkiem jednego szaletu (przy Parku Cytadela), w pobliżu pozostałych obiektów brak było znaków informacyjnych o ich lokalizacji. Z wyjaśnień udzielonych przez Kierownika Oddziału Nadzoru Usług Komunalnych WGKiM wynika, że Usługi Komunalne występowały w tej sprawie do Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu i uzyskały zgodę na umieszczenie takich znaków jedynie na terenie parków miejskich.

Do czasu kontroli NIK, w wydanych przez Urząd publikacjach z zakresu informacji turystycznej, jak i na internetowych stronach Miasta brak było informacji na temat lokalizacji szaletów, pomimo iż np. na ww. stronie internetowej zamieszczono szczegółowy plan miasta (dostępny, także w angielskiej i niemieckiej wersji językowej), gdzie widniały informacje i oznakowania m.in. obiektów turystycznych i rekreacyjnych, tras turystycznych, komunikacyjnych itp. W trakcie kontroli, na internetowym planie Miasta zamieszczono znaki informujące o lokalizacji szaletów publicznych, a ponadto WGKiM wystąpił do Biura Kształtowania Relacji Społecznych oraz do Wydawnictwa Miejskiego POSNANIA o rozważenie celowości zamieszczenia informacji o lokalizacji szaletów, przy tworzeniu nowych informatorów miejskich, wskazując na jej istotność w aspekcie realizacji programu rozwoju sieci szaletów miejskich i organizacji imprez sportowych związanych z EURO 2012.

NIK ocenia pozytywnie wykonywanie przez Miasto zadań w zakresie obowiązkowej deratyzacji. W regulaminie wskazano obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania. Warunki i terminy deratyzacji Prezydent Miasta Poznania corocznie podawał, w formie obwieszczeń, do publicznej wiadomości (m.in. w prasie lokalnej i w BIP). Podejmowane były również dodatkowe działania informacyjne, takie jak: sporządzanie i przekazywanie do publicznej wiadomości wykazów sklepów, gdzie można nabyć preparaty do zwalczania gryzoni oraz wykazów firm wykonujących usługi deratyzacji, a także informowanie PPIS o terminach deratyzacji m.in. w celu kontroli prawidłowości jej przeprowadzenia, świadczą o odpowiednim zaangażowaniu na rzecz prawidłowej realizacji zadania polegającego na obowiązkowej deratyzacji. Straż Miejska prowadziła stałe kontrole wykonania obowiązku deratyzacji przez właścicieli nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem osób prywatnych, jednostek spółdzielczych, placówek handlowych, oświatowych i innych. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające głównie na niewyłożeniu trucizny (lub braku informacji o jej wyłożeniu), skutkowały udzielaniem pouczeń lub nakładaniem mandatów karnych.

PPIS corocznie informował Urząd o wynikach kontroli prawidłowości przeprowadzania deratyzacji, stwierdzając jedynie pojedyncze przypadki niewyłożenia trucizny. W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie złożono żadnych skarg ani wniosków związanych z deratyzacją. W tym czasie do PPIS wpłynęły 32 zgłoszenia o obecności gryzoni na terenie Miasta. Zgłoszenia te były każdorazowo weryfikowane, a skuteczność podjętych działań była sprawdzana przez PPIS. W kontrolowanym okresie nie stwierdzono udokumentowanych przypadków zachorowań ludzi na choroby zakaźne przenoszone przez gryzonie. Miasto corocznie przeprowadzało deratyzację w budynkach jednostek organizacyjnych gminy, również przy pomocy specjalistycznych podmiotów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1) podjęcie działań w celu dostosowania regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania do zakresu upoważnienia określonego w art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz zaktualizowania jego treści w stosunku do obowiązujących zasad określania wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych,

2) zamieszczenie w BIP informacji o środowisku w formie zgodnej z obowiązującymi przepisami,

3) przestrzeganie terminów załatwiania skarg i wniosków oraz obowiązku zawiadamiania o przyczynach zwłoki ze wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy,

4) rozważenie podjęcia działań mających na celu doprowadzenie do spełnienia na całym obszarze Miasta obowiązujących warunków w zakresie rozmieszczenia koszy na śmieci oraz poprawy oznakowania dotyczącego lokalizacji szaletów miejskich.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.